

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

eБИЛТЕН

Удружење за сточарство и прераду сточарских производа

IV
квартал

20
18.

октобар - децембар 2018.

УВОДНИК

Билтени удружења Привредне коморе Србије сектора пољопривреде, индустрије и услуга представљају тромесечне анализе економских трендова и актуелности у привреди.

Кроз билтене информишемо чланице коморског система, представнике пословне заједнице и стручне јавности о секторским и макроекономским темама, пословним и статистичким показатељима за водеће привредне гране, активностима удружења и услугама Привредне коморе Србије. Циљ је да подстакнемо представнике привреде да покретањем иницијатива усмерених на унапређење пословног амбијента утичу на креирање стабилних и одрживих услова пословања.

Очекујемо да коморски билтени допринесу бољој видљивости секторских информација, активности и подршке националне пословне асоцијације привреди, унапређењу конкурентности и јачању поверења у домаћи привредни амбијент и економију. Припремљене информације, вести и анализе објављене у билтенима креиране су у склопу заједничких активности јединственог коморског система и привреде Србије. У анализама су коришћени званични подаци домаћих и страних институција, објављени крајем сваког календарског тромесечја у години.

Сви претходно објављени билтени доступни су на сајту [Привредне коморе Србије](#).

Јелена Васић,
уредник

У оквиру Сектора пољопривреде Привредне коморе Србије послује Удружење за сточарство и прераду сточарских производа, које је организовано половином 2016. године након успостављања јединственог коморског система. У оквиру Удружења формирано је дванаест пословно интересних групација, чији су чланови привредна друштва груписана по шифрама делатности, и то представници кланичне и млекарске индустрије и индустрије хране за животиње, живинарства, рибарства, пчеларства, крзнашица и кунића, сточарства, центара за вештачко осемењавање и дистрибутера семена, објеката за споредне производе животињског порекла, носилаца дозвола ветеринарских лекова и ветеринарских служби. Такође, на територији целе Србије основано је и тринаест регионалних секција, које окупљају привредне субјекте и предузетнике који се баве индустријском прерадом млека, меса, хране за животиње, као и произвођаче живинског меса и јаја, примарне произвођаче узгајиваче говеда, свиња, оваца и коза. Рад групација у форми одбора, односно секција, инициран је због процене да се на овај начин постижу бољи резултати у реализацији циљева из сектора делатности групација, који су у складу са интересима, афинитетима, потребама, идејама и околностима под којима послују чланице те групације.

Кроз рад Удружења за сточарство и прераду сточарских производа, а на захтев привредних субјеката, покренуте су иницијативе у циљу уређења привредног амбијента у области рада заинтересованих чланица. Поред редовних активности и преко 300 посета компанијама током године, пружа се подршка у наступима чланица на међународним и домаћим сајмовима, организују су едукативне радионице и тренинзи привредника на теме што ефикасније примене новог законодавства, донетог у процесу приступања Европској унији.

Удружење је активно учествовало у процесу отварања Поглавља 13. које се односи на област рибарства, а које је отворено половином 2018. године. Осим измена прописа и усклађивања са стандардима Европске уније, Удружење активно учествује у подизању административних капацитета, како би се лакше прилагодили јединственом тржишту ЕУ и створили услове за коришћење фондова у овој области.

У комуникацији са медијима увек се потенцира добра страна

Импресум: Билтен Привредне коморе Србије; Издавач: Привредна комора Србије, Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације, Ресавска 13-15, 11000 Београд, тел. (011) 3300-923, web: <http://www.pks.rs>, e-mail: analitika@pks.rs.

Уредник: Јелена Васић; Извршни уредник: Маја Вуковић; Редакција: Бојан Станић, Оливера Коминац, ДВМ Ненад Будимовић, ДВМ спец. Јасна Стевановић, мр Мирјана Мишчевић, Дијана Михајловић-Монтиљо, Наташа Кецман, Марко Ковачевић, Кристина Ђурић, Ана Стојановић, Душан Стокић; Лектура и коректура: Служба за информисање и односе са јавношћу ПКС; Дизајн: Марија Младеновић; Компјутерска обрада: Стеван Шормаз; Маркетинг: marketing@pks.rs.

Билтени ПКС се објављују тромесечно.

Напомена: Анализе у билтенима ПКС су ауторског карактера и не одражавају нужно став Привредне коморе Србије.

с 2019. Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације

Сва права су задржана. Ниједан део ове публикације не може бити репродукован нити смештен у систем за претраживање или трансмитован у било ком облику, електронски, механички, фотокопирањем, снимањем или на други начин, без претходне писмене дозволе издавача.

У овом броју

Активности Удружења за сточарство и прераду сточарских производа	4
Седнице, конференције, сајмови, презентације, пословни сусрети, семинари	
Вести	13
Регио инфо	
Привредна активност у делатности сточарства и преради сточарских производа	15
Цене репродукционог материјала, средстава рада и услуга у пољопривреди	
Произвођачке цене пољопривредних производа	
Запосленост	
Зараде	
Спољна трговина	
Стране директне инвестиције	
Привредна активност - макроекономски осврт	23
Заступање интереса привреде – регулативе и иницијативе	26
Прописи објављени у претходном периоду	
Радне групе	
У фокусу	28
Отварање прве лабораторије за испитивање аутентичности меда са SRPS ISO/IEC 17025:2006:	
Подршка привреди	29
Програми подршке пословању привреде	
Најбржи пут до инопартнера - ЕЕН мрежа	
СЕ знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности вашег производа	
Едукација	
Методолошке напомене	35
Удружење за сточарство и прераду сточарских производа	36
Контакт	37

Активности Удружења за сточарство и прераду сточарских производа

Седнице, конференције, сајмови, презентације, пословни сусрети, семинари

Електронска Седница Групаације центара за производњу, репродукцију и дистрибуцију семена домаћих животиња

У периоду од 16. до 20. новембра 2018. године одржана је електронска седница Групаације центара за производњу репродукцију и дистрибуцију семена домаћих животиња. Чланице Групаације су се изјашњавале о потенцијалима и развоју товног говедарства у Србији. У Србији је доминантна сименталска раса говеда али она припада комбинованом типу и није уврштена међу товне расе говеда. Код специјализованих товних раса, и то: херефорд, шароле, лимузин, абердин, ангус, шорторн, белгијско плаво, кијанина, ромањола, маркиђана, блонд аквитен и салерс (укључују се и мелези наведених товних раса), углавном је присутно природно парење, а семе се користи за производњу бикова који касније улазе у припуст. Бројно стање говеда у чистим товним расама је скоро занемарљиво. С обзиром на то да је у неким земљама ЕУ просечна годишња потрошња говеђег меса 4 – 5 пута већа него у Србији, да су поред ЕУ отворена нова тржишта за овај производ, одговор се намеће сам. Да би се задовољиле домаће потребе, повећала потрошња у земљи, као и остварио девизни прилив од извоза, прво треба зауставити пад бројног стања плоткиња (и то традиционалне сименталске расе), јер без њих нема ни товног материјала. Традиционална сименталска раса, као говече изузетних товних перформанси мора бити значајније подржана мерама аграрне политике (искључена је из субвенција за квалитетне товне краве, као и за краве дојиље). Закључено је да се надлежном Министарству упуте иницијативе и то: за изналажење и успостављање мера којима ће се зауставити пад бројног стања плоткиња и за изналажење начина заустављања неконтролисаног промета товних грла и сивог тржишта.

Седница Групаације за сточарску производњу и прераду сточарских производа – узгој свиња

У Привредној комори Србије, 28. новембра 2018. године одржана је седница Групаације за сточарску производњу и прераду сточарских производа – узгој свиња на којој су присуствовали представници удружења свињара, надлежног Министарства и кланичне индустрије. Тема на дневном реду седнице биле су актуелности на тржишту живих животиња и свињског меса. У оквиру дијалога покренута су питања и предлози за решавање у вези са: ценом коштања која је директно везана за узгој свиња – структура цена и могућа релаксација; укидањем ограничења – иницирати кроз мере подршке, проблеме ствара неконтролисан промет живих животиња – нерастова; пласманом свињског меса и производа од свињског меса и страна тржишта; важношћу правног регулисања тржишта пољопривредних производа; могућношћу стварања бољих услова за извоз, вакцинација против ККС, иницирање ослобађања лагера Дирекције за робне резерве - производи прераде меса.

Седница Одбора Удружења за сточарство и прераду сточарских производа

Седница Одбора Удружења за сточарство и прераду сточарских производа одржана је 7. децембра 2018. године у Привредној комори Србије. На седници били присутни представници чланица Одбора а на дневном реду био је приказ годишњих активности Удружења, са актуелном ситуацијом и спољнотрговинској размени у области сточарства. Поред подршке реализацији, односно процесирању свих покренутих иницијатива, присутни су става да је неопходно од надлежног Министарства захтевати прецизније мере подршке у области сточарства, пре свега, у смислу укидања ограничења и исплата заосталих субвенција.

Сецница Групације за пчеларство и производњу меда

Чланице Групације за пчеларство и производњу меда, представници Хемијског факултета, Пољопривредног факултета у Новом Саду, „Инова Лаб“ лабораторије и представници Удружења за сточарство и прераду сточарских производа ПКС одржали су седницу Групације у просторијама Привредне коморе Србије 5. децембра 2018. године. На дневном реду седнице било је актуелно стање у пчеларству и представљање „Инова Лаб“ - Лабораторије за испитивање аутентичности меда. Закључено је да је потребно израдити Стратегију развоја привредног пчеларства у ресорном министарству, ускладити законске прописе Републике Србије са прописима ЕУ и што пре основати радну групу за израду Правилника о пчелињем отрову у ресорном министарству, увести пчеларство као обавезни предмет у средње пољопривредне школе и неопходно је да Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде именује Референтну лабораторију за анализе меда и других пчелињих производа.

Састанак са „Pulcar“ doo

Представници Удружења за сточарство и прераду сточарских производа и Удружења за биљну производњу ПКС одржали су састанак 9. октобра 2018. године са представницима фирме „Pulcar“ doo. Састанак је одржан на захтев компаније са циљем подршке унапређења пословања, односно, улагања финансијских средстава у износу до 85 хиљада евра које је компанија добила на име мини гранта за развој прототипа јединственог производа код Иновационог фонда.

Институт за прехранбене технологије Нови Сад - ФИНС

У Новом Саду, у Институту за прехранбене технологије Нови Сад – ФИНС, 15. октобра 2018. године одржан је састанак на којем су учествовали, поред представника ФИНС и Удружење за сточарство и прераду сточарских производа ПКС и ПКС - РПК Јужнобачког округа. Дневни ред састанка био је договор у вези са организацијом округлог стола „Будућност сектора прераде меса и производње хране за животиње у Европи – изазови и могућности“, који се одржава у оквиру Конгреса „FoodTech2018“ - 4. Међународни конгрес „Квалитет, технологија и безбедност хране“ и 18. Међународни симпозијум „Технологија хране за животиње“, Нови Сад који се одржавају у периоду од 23. до 25. октобар 2018. године. Договорено је уводно предавање самосталне саветнице у Удружењу за сточарство и прераду сточарских производа ПКС „Стање и перспективе у сектору производње хране за животиње и производње и прераде меса у Републици Србији“.

Састанак са руководством ИМ „Carnex“

У Врбасу, у просторијама ИМ „Carnex“, 13. новембра 2018. године одржан је састанак са руководством компаније на тему актуелне ситуације на тржишту меса. ИМ „Carnex“ је председник Секције Групације за кланичну индустрију - производња, обрада и конзервисање меса и производа од меса, која окупља произвођаче и прерађиваче меса са територије Јужнобачког, Јужнобанатског и Средњебанатског управног округа. Став ове чланице је да је неопходно разговарати о проблемима на тржишту меса: сировински сегмент и колебање цена, све већи одлив стручног кадра – месара, али и пласман производа и ограничавања са којима је суочена кланична индустрија (нпр. за свињарство јесу ограничења у остваривању субвенција уз кашњења исплата, али и статус вакцинације против ККС).

Састанак са представницима компаније „Kostas Zahcaria“ DOO са Кипра и албанске компаније „INCA“

Са представницима компаније „Kostas Zahcaria“ DOO са Кипра и албанске компаније „INCA“ 6. децембра 2018. године одржан је састанак у просторијама ПКС. Фирме су заинтересоване за пласирање црева и бурага у Србију и даљи извоз за Кину. Од стране представника Удружења за сточарство и прераду сточарских производа, фирмама дате информације да је неопходно усаглашавање ветеринарско санитарних сертификата као и да је из Србије у Кину могуће извести само производе од животиња које су рођене и одрасле у Србији.

Посета ЈП СВЦ Велика Плана

У оквиру редовне активности Удружења за сточарство и прераду сточарских производа ПКС, 20. децембра је у пословним просторијама ЈП СВЦ Велика Плана одржан састанак са директором и руководиоцима пословних јединица за говедарску и свињарску производњу семена ЈСВ Велика Плана. Једна од главних тема била је ситуација у области сточарске производње и активности и улога центара за вештачко осемењавање домаћих животиња. Струка процењује да у домаћим депоима има довољно семена за наредне 4 године, које је неопходно искористити у сврхе унапређења извоза траженог говеђег меса. Неопходно је све постојеће плоткиње, домаће сименталске расе комбинованог типа (месо, млеко) увести у програм заштите, тј. не дозволити клање истих. У корист ове мере је и обезбеђење ремонта стада и увећање за период од 5 до 7 година. Мера забрана клања женских грла, мора се спроводити уз стручан надзор (видљиви екстеријерни недостаци се искључују из мера забране клања).

Посета Млекари Уб, ветеринарским станицама Уб и Велика Плана и Ветеринарском центру Ваљево

Представници Удружења за сточарство и прераду сточарских производа ПКС, посетили су 25. децембра 2018. године „Млекару Уб“, Ветеринарску станицу Уб и Ветеринарски Центар Ваљево као и Пословну Ветеринарску станицу „Ветхем“ у Великој Плани. У „Млекари Уб“ одржан је састанак са директором компаније на тему укључивања „Млекаре Уб“ као излагача у оквиру Сајма „PRODEXPO 2019“ који се одржава у Москви. „Млекара Уб“ је заинтересована за коришћење знака „српски квалитет“ као и за укључивање у програм дуалног образовања. У Ветеринарској станици Уб обављен је састанак са директором ВС Уб на тему ситуације у области сточарске производње и активности и улоге ветеринарске службе у развоју сточарства. Такође, разговарало се о јединој мери коју је општина Уб донела за подстицај пољопривредне производње а односи се на регресирање вештачког осемењавања грла. На састанку са директором Ветеринарског центра Ваљево тема је била ситуација у области сточарске производње и активности и улога ветеринарске службе у развоју сточарства. Такође, разговарало се о покретању иницијативе за увођење бенефицираног радног стажа за теренске ветеринаре, док је са директором „Ветхем“ Велика Плана тема разговора, поред ситуације у области сточарске производње и активности и улоге ветеринарске службе у развоју сточарства, било кретање животиња, односно проблеми са којима се суочава ветеринарска служба на терену услед немогућности адекватног праћења кретања животиња. Све четири посете спадају у редовне активности Удружења за сточарство и прераду сточарских производа ПКС.

Посета компанији „ГЕБИ“ Чантавир

Руководство компаније „ГЕБИ“ и представници Удружења за сточарство и прераду сточарских производа одржали су састанак 15. октобра 2018. године на тему: Договор у вези са актуелним питањима у области пословања произвођача хране за животиње. Закључено да се организује едукација у делу обележавања хране за животиње у промету, а у сусрет новом Каталогу хранива и решавања питања у вези са унапређењем сарадње са Европском асоцијацијом хране за животиње

„Будућност сектора прераде меса и производње хране за животиње у Европи – изазови и могућности“

У оквиру Конгреса „FoodTech2018“ на 4. Међународном конгресу „Квалитет, технологија и безбедност хране“ и 18. Међународног симпозијума „Технологија хране за животиње“, 24. октобра 2018. године одржан је округли сто на којем је самостална саветница у Удружењу за сточарство и прераду сточарских производа ПКС одржала предавање на тему „Стање и перспективе у сектору производње хране за животиње и производње и прераде меса у Републици Србији“. Поред посетиоца, учесници на овој презентацији били су и председник Европске Асоцијације произвођача хране за животиње (FEFAC), саветник у Европском удружењу произвођача и трговаца живим животињама и месом (UECBV), директор Научног института за прехранбене технологије у Новом Саду (ФИНС) и помоћница директора Сектора пољопривреде ПКС. На тему Округлог стола „Будућности сектора прераде меса и производње хране за животиње у Европи – изазови и могућности“, представници из ЕУ

разговарали су са присутним привредним субјектима из ових области. Представник UECEBV упознао је присутне о организацији овог европског удружења као и о ситуацији у сектору меса и живих животиња и захтевима са инотржишта. Од стране UECEBV понуђена ближа сарадња и подршка ПКС и српским произвођачима из сектора меса.

„Стање и перспективе у сектору производње хране за животиње и производње и прераде меса у Републици Србији“

У Новом Саду, у оквиру Конгреса „FoodTech2018“ - 4. Међународни конгрес „Квалитет, технологија и безбедност хране“ и 18. Међународни симпозијум „Технологија хране за животиње“, 24. октобра 2018. године од стране самосталне саветнице у Удружењу за сточарство и прераду сточарских производа ПКС, одржана је стручна презентација на тему „Стање и перспективе у сектору производње хране за животиње и производње и прераде меса у Републици Србији“. На презентацији су били присутни привредни субјекти из области производње хране за животиње и сектора меса, представници европских асоцијација произвођача хране за животиње, трговаца меса и живих животиња, ФИНС, ПКС други заинтересовани. Повољна клима и богат биљни свет, дају могућности домаћим произвођачима и прерађивачима меса препознатљивост у области сточарске производње. Полазећи од чињенице да су у Републици Србији, пољопривредни сектори међусобно повезани и да зависе једни од других, било кроз ланац вредности, било кроз тржишну утакмицу, тешко је говорити о једном сектору. У структури система контроле у области сточарства, значајно место заузимају храна за животиње, укључујући и додатке који се употребљавају у исхрани животиња. Директан утицај на сектор меса имају значајне количине производа, који се поред производње за тржиште, троше директно на газдинству. Под слоганом „чиме хранимо нашу храну“ истичемо расположиве ресурсе (сировине) и знање са којим располажемо у области производње хране за животиње. Једна од значајних показатеља квалитета меса, јесте и поступак класирања трупова на линији клања по квалитету. Потенцијал прехранбене индустрије Србије се огледа у низу предузећа, различитих величина, које је потребно усмерити на пут производње производа са додатом вредношћу.

Процес преговора за ПГ 13 – РИБАРСТВО - „О чему преговарамо“

Представници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, преговарачког тима за вођење преговора о приступању РС ЕУ и представници ПКС, 8. октобра 2018. године одржали су конференцију на тему: Процес преговора за ПГ 13 – РИБАРСТВО - Актуелно стање у области рибарства у Србији и процес хармонизације. Привредна комора Србије је покренула иницијативу представљања преговарачких поглавља пословној заједници под називом „О чему преговарамо“, чији је циљ информисање привреде о изменама у пословном окружењу које настају као последица процеса приступања ЕУ. Циљ Привредне коморе Србије је да домаћој привреди буде извор информација, анализа и услуга које ће омогућити успешно прихватање европских правила и њихов пренос у српске прописе и политике. Поглавље 13 покрива тему рибарства и на конференцији су представљене основне смернице Републике Србије у процесу преговора за чланство у ЕУ у овој области. Иако Поглавље 13 најдетаљније регулише морски риболов, оно се бави и регулативом која се односи на слатководни риболов. Конференција одржана у просторијама ПКС.

Међународна пољопривредна конференција Института за економику пољопривреде

У Привредној комори Србије, 13. децембра 2018. године одржана је Међународна пољопривредна конференција у организацији Института за економику пољопривреде уз подршку ПКС. Организација скупа реализована је у сарадњи са још 30 институција из Србије и иностранства (Румуније, Пољске, Руске Федерације, Немачке, Бугарске, Грчке, Аустрије, Молдавије и Босне и Херцеговине). Многобројним ауторима и гостима из земље и иностранства, успешан рад и добродошлицу на скупу пожелео је директор Института за економику пољопривреде. Након уводног дела скупа, уследиле су презентације радова по позиву унутар пленарне секције. Поменута секција обухватила је десет радова, један припремљен од стране аутора из Србије и преосталих девет аутора из Пољске, Румуније, Русије, Македоније и Аустрије. Накнадно су реализоване три официјалне

секције скупа, које су обухватиле презентацију 55 научних радова. У првој секцији (Социјална одрживост и мултифункционалност) представљена су четири рада и то три из Србије и један из Румуније. Друга секција (Економска одрживост и мултифункционалност) обухватила је 29 радова при чему је 8 из иностранства, а преосталих 21 из Србије. Трећа секција (Еколошка одрживост и мултифункционалност) обухватила је 22 рада, при чему је страних радова било укупно 6, док су преосталих 16 били из Србије. Ваља нагласити да је осмишљена и четврта секција која је окупила младе истраживаче старости до 35 година (сви коаутори су морали да испуне старосни услов). Од укупног броја пристиглих радова 9 је презентовано у овој секцији.

У представљеним радовима су приказана нова сазнања и истраживачка достигнућа у области социјалне, економске и еколошке одрживости, и мултифункционалне пољопривреде, актуелна како у границама Србије, тако и земљама порекла присутних истраживача из иностранства. Другог дана скупа одржан је округли сто са темом „Нове чисте технологије и обновљиви извори енергије у функцији одрживог развоја пољопривреде и руралног развоја“.

Сајам Етно хране и пића

На Београдском сајму у периоду 21 - 24. новембар 2018. године одржан је 13. Сајам етно хране и пића 2018 на којем је ПКС имала штанд. Сајам је регионална смотра прехранбених производа намењених тржишту, припремљених по традиционалним рецептима, на традиционални начин. Реч је о националним специјалитетима, производима карактеристичним за ужа географска подручја, најчешће ручне израде и од органски гајених сировина. Манифестација афирмише традиционалне производе као прворазредне тржишне и извозне артикле, који треба да постану и незаобилазни елемент туристичке понуде. Ради се о производима са заштићеним географским пореклом или онима чија се заштита препоручује. На сајму су одржане четири радионице на којима су учествовали представници Завода за интелектуалну својину Србије, Оригинал Србија, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и Привредне коморе Србије са циљем утемељења робне марке етно производа, односно брендирање традиционалних производа.

„2. Међународна сензорна оцена квалитета меда“

У организацији кластера „Панонска пчела“ из Новог Сада, 16. октобра 2018. године у просторијама Привредне коморе Војвода одражана је 2. Међународна сензорна оцена квалитета меда на којој су учествовали представници пчеларске привреде, Кластера, ПКС и ПКВ. Ове године, ова манифестација је окупила све земље из региона а посебно је запажено учешће српских пчелара са Косова и Метохије. По броју земаља учесница и броју достављених узорака меда, манифестација овог карактера је највећа у региону. Узорке меда, рекордних 92, доставили су учесници из Мађарске, Румуније, Хрватске, Македоније, Албаније, Црне Горе, Босне и Херцеговине и Србије. На Светски дан хране додељена су признања и сертификати учесницима. Што се квалитета тиче, истакнуто је да је ове године ванредно добар квалитет меда багрема, изненађујуће је што квалитет липовог меда није високо рангиран, а сви остали су на нивоу на којем су били прошле године. ПКС је уручена захвалница на подршци за досадашње доприносе у пчеларству као и у организацији ове манифестације.

Учешће у ТВ серијалу на тему „Потенцијал овчарства у Србији - извоз и тржиште“

Представник ПКС је 13. новембра 2018. године у организацији „Вертиго продукције“ из Новог Сада у оквиру серијала под називом Овчарство, који се емитује на Агро ТВ, учествовао са темом „Потенцијал овчарства у Србији – извоз и тржиште“. Очување овчарске производње у Србији има дугу традицију и изражену регионалну компоненту. Она се заснива на екстензивним пашњацима који нису погодни за друге видове пољопривредне производње. Велика концентрација оваца је у брдско-планинским подручјима (изнад 300m надморске висине), нарочито на истоку и југу Србије где су различити сојеви праменки - доминантна раса. Овчарство је значајно и са становишта обнове стада, односно производње подмлатка као основе за тов и репродукцију, ревитализације традиционалних система производње у брдско-планинским подручјима и очување њиховог биодиверзитета. Данас је овчарство Србије неконкурентно, што је последица директне фармске продаје живих животиња и меса познатим корисницима. Суочавајући се са проблемом незапослености и миграцијом из руралних подручја,

једна од стратегија руралног развојка је свакако очување наслеђа и потицање традиционалних активности локалног становништва, нпр. производња пиротског сира. Потребно је нагласити да заступљеност појединих раса оваца на подручју Србије показује да су се расе бирале према систему гајења а не према производном правцу. То упућује на слабо развијену свест о производним могућностима ове врсте животиња. Регион има добре географске и климатске услове за развој овчарства, доста расположивих пашњака и обрадивих ливада који својом конфигурацијом, као и изобиљем хране не заостају за другим познатим овчарским крајевима. Евидентиран је благи пораст пољопривредних газдинстава који се баве овчарством и то захваљујући субвенцијама локалних самоуправа. Као највећи проблем наведен је откуп и пласман производа. С обзиром на то да би се у Србији са планским развојем овчарства могло постићи много више у корист ове сточарске производње, неопходно је развијати систем удруживања узгајивача, у циљу постизања заједничког интереса и континуитета пласмана. Такође, услови за премије и висина премије за овчије и козје млеко су исти као и за кравље млеко иако овчије и козје млеко остварују далеко већи финансијски ефекат у процесу прераде и производње, а добија се на тежи начин.

За све додатне информације о пословању у земљи и иностранству, контакте с потенцијалним пословним партнерима, учешће на сајмовима и изложбама, учешће у активностима ПКС контактирајте **Удружење за сточарство и прераду сточарских производа ПКС** путем телефона **011 / 32 41 328** или на е-маил: stocarstvo@pks.rs.

Вести

Да ли малопродајни објекти, који се баве прометом свежег меса и готових производа од меса, осим регистрације објекта у Централном регистру Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Сектор пољопривредне инспекције, морају бити регистровани и код Управе за ветерину у складу са Законом о ветеринарству?

Малопродајни објекти (специјализовани малопродајни објекти у којима се послује храном животињског порекла) уписују се у Централни Регистар Министарства пољопривреде шумарства и водопривреде – региструју се само за промет, а не за производњу производа од меса. У Регистре у Управи за ветерину уписују се објекти који подлежу одобравању, односно у којима се обавља производња. Централном Регистру Министарства пољопривреде шумарства и водопривреде, припадају и сви остали Регистри који се воде у Управи за ветерину, а који се односе на храну животињског порекла као и храну за животиње. Објекти у којима се израђују полупроизводи и производи од меса, у складу са Правилником о посебним условима хигијене хране 25/11 одобравају се, јер су у обавези да постоје посебни услови хигијене хране. У ЕУ је исти принцип одобравања објеката. У Хрватској су, на пример, прописали одобравање „под посебним увјетима“, односно за овај тип објеката прописани су посебни (флексибилнији) услови, али у складу са Регулацивом Европске уније 852 из 2004. што је доступно [овде](#).

Платформа сарадње науке и привреде

Привредна комора Србије представља спону између науке и привреде, подстичући и подржавајући успостављање сарадње и комуникацију између привредника који разумеју значај науке, и научника и професора који разумеју бизнис. У циљу даљег промовисања сарадње приватног и истраживачког сектора и рада Савета за сарадњу науке и привреде, Служба за иновације Привредне коморе Србије развила је **online платформу „www.nip.rs“**.

Циљ је подстаћи привредна друштва и научно-истраживачке организације да се укључе у заједничке научно-истраживачке и развојне пројекте ради стварања нових комерцијално примењивих производа и услуга, решавања текућих проблема и задатака, као и увођења иновативних технологија у раној фази које могу имати значај за њихов будући развој и тржишни потенцијал.

Платформа повезује кориснике различитих услуга које истраживачке институције могу да понуде привредним друштвима, обезбеђујући комуникацију са финансијским актерима преко пословних инкубатора, научних и технолошких паркова и центара за трансфер технологије. Повезивање свих релевантних интересних група на једној централизованом локацији ће обезбедити представљање могућности за сарадњу са свим интересним групама, што ће несумњиво довести до нових пословних подухвата, стварања spin-off или start up компанија. ПЕРФОРМ пројекат Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), који спроводи Helvetas Swiss Intercooperation и Универзитет у Фрибургу, подржао је Привредну комору Србије у развоју ове платформе.

За додатне информације контактирајте **Службу за иновације PKS** путем телефона **011 / 41 49 430** или нам пишите на имејл: inovacije@pks.rs.

Усвојена иницијатива за измену Закона о улагањима

Центар за подршку инвестицијама и ЈПП Привредне коморе Србије је у току 2017. године покренуо иницијативу за измену Закона о улагањима („Сл. гласник РС“, број 89/15) и пратеће уредбе, а која је **усвојена и имплементирана у изменама Закона о улагањима** („Сл. гласник РС“, број 95/18) у децембру 2018. године.

Члан 14. Закона је измењен на начин да је сада проширено право које су раније имали само страни улагачи и на домаће улагаче. **Сада сви улагачи могу да увозе опрему која представља улог у смислу овог закона, без плаћања царине и других увозних дажбина.** Ово ослобођење важи за увоз опреме која представља улог у смислу овог закона, осим путничких моторних возила и аутомата за забаву и игре на срећу, под условом да је опрема коју улагач увози у складу са прописима којима се уређују здравље и безбедност грађана и заштита животне средине.

Наведена измена уједно представља и једну од најзначајнијих измена за домаћа привредна друштва, будући да могу увозити неопходну опрему за улагање у смислу овог закона, без плаћања царина без обзира на то из које се државе увоз врши и да ли је са том државом потписан споразум о слободној трговини.

За стране инвеститоре ова олакшица је значајна како би се избегле царинске баријере приликом пресељења производње из иностранства у Републику Србију, али истовремено и за домаће инвеститоре ова мера представља додатни подстрек и олакшицу за инвестирање. Наиме, према доступним подацима Републичког завода за статистику скоро једна трећина увоза средстава за рад врши се из држава са којима Република Србија нема потписан споразум о слободној трговини. Увоз ове опреме до сада није био ослобођен царинских и других дажбина уколико је улагач било домаће друштво.

Пре последњих измена Закона о улагањима поступак ослобођења је био детаљније уређен за стране инвеститоре Уредбом о условима, начину и поступку ослобођења од царине на увоз опреме („Сл. Гласник РС број 48/18) која је на снази од 30. јуна 2018. године. Имајући у виду да је Закон измењен у децембру 2018. године очекује се и измена наведене Уредбе која би ближе уредила ослобођење и за домаће инвеститоре. **Тек након измена ове уредбе моћи ће и да се примени измена Закона на домаће инвеститоре, под условима које ова уредба буде прописивала.**

За додатне информације контактирајте **Центар за подршку инвестицијама и ЈПП PKS** путем телефона **011 / 41 49 444** или нам пишите на имејл: investicije@pks.rs.

Регио инфо

ИПАРД информативни дан у Београду

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је 26. октобра 2018. године, првим ИПАРД информативним даном у Београду, започело низ информативних догађаја који ће током октобра и новембра 2018. године бити одржани у 9 градова широм Србије. Кроз инфо дане, који ће бити организовани уз сарадњу и финансијску подршку пројекта „Подршка коришћењу ИПАРД фондова Европске уније“, потенцијалним корисницима ИПАРД II подстицаја представиће се могућности, захтеви, правила и услови које треба да испуне како би остварили право на одобравање пројеката и исплату ИПАРД средстава. На првом информативном дану, који је одржан у београдском хотелу Метропол, присутним представницима удружења пољопривредних произвођача и прерађивача, невладиних организација, министарстава, научно-истраживачких и образовних институција, привредних комора, Секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, локалних самоуправа, пољопривредних саветодавних служби, Сталне конференција градова и општина, обратили су се, државни секретар МПШВ РС и шеф Операција III Делегације ЕУ у Републици Србији. На скупу су представљене планиране и спроведене измене ИПАРД програма и правилника за спровођење Мере 1, као и резултати и сазнања до којих је УАП дошла у процесу спровођења јавних позива. Присутни су се од представника надлежних институција информисали шта ће бити предмет контроле за испуњавање националних услова и услова ЕУ у области заштите животне средине, ветеринарског јавног здравља, добробити животиња, заштите биља, безбедности хране биљног порекла.

Конститутивна седница Секције Групације млекарске индустрије произвођача и прерађивача козјег и овчијег млека Јужнобачког и Сремског управног округа

У Сремској Митровици је 6. новембра 2018. године одржана конститутивна седница Секције Групације млекарске индустрије произвођача и прерађивача козјег и овчијег млека Јужнобачког и Сремског управног округа на којој су присуствовали представници примарних произвођача коза и оваца. На дневном реду било је оснивање и организација Секције. За председника Секције изабрана је представница компаније „Веосарга“ доо Кукујевци (општина Шид), а за заменика председника власник Компаније „Select milk“ доо из Инђије. На Секцији су донети следећи закључци: Покренути иницијативу за добијање експозиције за козије сиреве (у оквиру тарифне ознаке 0406, сиреви, под остало) у циљу развијања конкурентнијег извоза, покренути иницијативу за повећање премија за овчије и козје млеко, према креаторима аграрне политике, анкетирати млекаре о заинтересованости прераде овчијег млека и размотрити могућности организовања скупа - дани добављача, за традиционалне млечне производе пореклом од овчијег и козијег млека.

Конститутивна Седница Секције у области узгоја свиња Сремског управног округа

У ПКС – РПК Сремска Митровица, 5. децембра 2018. године одржана је конститутивна Седница Секције у области узгоја свиња Сремског управног округа у оквиру Групације за сточарску производњу и прераду сточарских производа, уз приказ актуелне ситуације у свињарству. На седници су поред представника Удружења за сточарство и прераду сточарских производа ПКС биле присутне колеге из ПКС – РПК Сремска Митровица. За председника Секције изабран је представник пољопривредног газдинства фарма свиња „Засавица 1“ из Мачванске Митровице а за заменика представница пољопривредног газдинство фарма свиња „Косановић“ из Мартинаца. Закључено је да треба захтевати исплату субвенција, као и да се у наредном периоду субвенције распоређују без ограничења и да буду подједнаке за све узгајиваче свиња (тов). Затим, покренути иницијативу

за усмеравање субвенција у део везан за унапређење биосигурносних мера на фармама. У наредном периоду Секција ће се бавити разрадом материјала у корист сачувања и унапређења генетског потенцијала домаћих свиња и рганизацијом едукације пољопривредника који имају фарме свиња. Једно од првих предавања које се планира је Биоимунизација животиња у интензивном тову.

РПК
Западнобачког
управног округа
Сомбор

Почела пробна производња у електрани на биогаз у компанији „Агро плус“

Компанија „Агро плус“ која се већ 30 година претежно бави производњом пољопривредних сировина, пре две године ушла је у инвестициони пројекат изградње електране на биогаз у оквиру своје фарме, капацитета 1 MW. У новембру 2018. године пуштено је у рад постројење и почела је производња. Терка фирма „Агро Плус енерџи“ носилац је производње из обновљивих извора енергије што је логичан потез за компанију која на својој фарми гаји око 450 крава. Тиме се заокружује комплетан процес и омогућава максимално искоришћавање свих природних, логистичких и људских потенцијала. Вредност ове инвестиције износи око 4 млн евра, а суштина читавог процеса огледа се у искоришћавању силаже и говеђег стајњака за производњу биогаза процесом анаеробне ферментације. Тај гас се користи као погонско гориво за когенерациони мотор који производи електричну енергију и топлотну енергију.

РПК
Колубарског
управног округа
Ваљево

Седница Секције произвођача хране за животиње Колубарског и Мачванског округа

У ПКС – РПК Ваљево, 6 децембра 2018. године одржана је седница Секције произвођача хране за животиње Колубарског и Мачванског округа. На седници су присуствовали чланови Секције Групације и представници Удружења за сточарство и прераду сточарских производа. На дневном реду било је тематско предавање „Примена прописа у области регистрације и одобравања објеката за производњу хране за животиње као и друге актуелности из области развоја ситета безбедности хране за животиње“. Предавање је одржао самостални саветник у Управи за ветерину Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС.

РПК
Зајечарског и Борског
управног округа
Ваљево

Седница Секције узгајивача оваца и коза

У ПКС – РПК Зајечар, 27. децембра 2018. године одржана је 3. Седница Секције узгајивача оваца и коза. Иницијатива за оснивање ове секције покренута је почетком 2018. године, са циљем унапређења узгоја оваца и коза и производње меса, млека и производа од меса и млека с обзиром на то да регион има низ компаративних предности за развој сточарства. Кроз Секцију, односно рад стручних и специјалистичких служби долази се до нових знања која се примењују у овчарству и козарству. На седници је направљен пресек стања у сточарској производњи у региону.

Привредна активност у делатности сточарства и преради сточарских производа

Цене репродукционог материјала, средстава рада и услуга у пољопривреди

У трећем кварталу 2018. године, према подацима РЗС, цене репродукционог материјала, средстава рада и услуга у пољопривреди, у односу на други квартал 2018. године, у просеку су смањене за 1,2 одсто, а у односу на исти квартал 2017. године повећане су за 2,0 одсто. Посматрано по групама производа, у трећем кварталу 2018. године, у односу на исти квартал 2017. године, раст цена је забележен у групама семе (39,9 одсто), енергенти (9,8 одсто), одржавање објеката (2,3 одсто), остали производи и услуге (1,6 одсто), машине у пољопривреди (0,8 одсто) и одржавање опреме (0,7 одсто), док је пад регистрован у групама: храна за животиње (-0,4 одсто), минерална ђубрива (-2,5 одсто) и средства за заштиту биља (-10,8 одсто).

Индекси цена репродукционог материјала, средстава рада и услуга у пољопривреди

	Q3 2018/ Q3 2017.	Q3 2018/ Q2 2018.
Укупно	102,0	98,8
Производи и услуге за текућу употребу у пољопривреди	102,1	98,8
Семе	139,9	111,3
Енергенти	109,8	102,8
Минерална ђубрива	97,5	97,0
Средства за заштиту биља	89,2	100,4
Храна за животиње	99,6	96,3
Одржавање опреме	100,7	100,2
Одржавање објеката	102,3	102,7
Остали производи и услуге	101,6	100,0
Производи и услуге за инвестиције у пољопривреди	100,8	99,9
Маchine у пољопривреди	100,8	99,9

Извор: РЗС.

Произвођачке цене пољопривредних производа

Цене произвођача производа пољопривреде и рибарства у новембру 2018. године, у односу на октобар 2018. године, повећане су у просеку за 1,2 одсто, а у односу на исти месец претходне године смањене су за 10,8 одсто.

Посматрано по главним групама производа сточарске производње и рибарства, у новембру 2018. године у односу на исти месец 2017. године, забележен је раст цена у оквиру група: сточни производи (1,0 одсто), односно, у оквиру исте групе, раст цене млека од 2,6 одсто и пад цене јаја за 6,9 одсто. У групи жита, забележен је пад цена за 11,9 одсто, а у оквиру исте групе, цена пшенице је порасла за 5,8 одсто, док је цена кукуруза нижа за 16,3 одсто. Група производа индустријско биље бележи пад цена од 15,5 одсто, а група стока и живина пад од 4,6 одсто (пад цена свиња од 13,0 одсто и живине за 9,7 одсто, а раст цена говеда од 13,3 одсто).

Промена произвођачких цена сточарских производа у новембру 2018. године у односу на октобар 2018. године

Извор: РЗС.

Промена произвођачких цена сточарских производа у новембру 2018. године у односу на новембар 2017. године

Извор: РЗС.

Запосленост

У трећем кварталу 2018. године од укупног броја запослених 79,2 одсто је запослено у правним лицима, 17,2 одсто представљају предузетници, лица запослена код њих и лица која самостално обављају делатност, а 3,6 одсто представљају регистровани индивидуални пољопривредници. У односу на трећи квартал 2017. године број запослених у правним лицима порастао је за 3,2 одсто, број предузетника, запослених код њих и лица која самостално обављају делатност повећан је за 6,7 одсто, док је број регистрованих индивидуалних пољопривредника смањен за 8,2 одсто.

Број запослених у сточарству у правним лицима и код предузетника, квартални подаци 2017. и 2018. године

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Регистрована запосленост, према делатностима КД(2010), у трећем кварталу 2017. и 2018. године

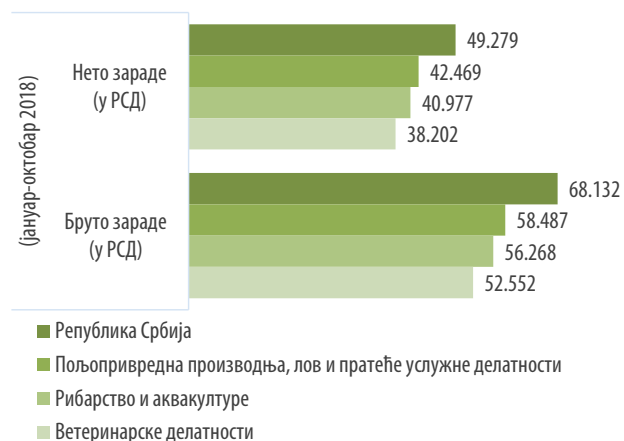
	Број запослених		Индекс	Учешће у укупној запослености, у %	
	Q3 2017.	Q3 2018.	Q3 2018/ Q3 2017.	Q3 2017.	Q3 2018.
Република Србија	1.993.112	2.069.276	103,8	100,0	100,0
Пољопривредна производња, лов и пратеће услужне делатности	25.674	25.205	98,2	1,3	1,2
Рибарство и аквакултуре	1.359	1.318	97,0	0,1	0,1
Ветеринарске делатности	4.576	4.524	98,9	0,2	0,2
УКУПНО	31.609	31.047	98,2	1,6	1,5

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Зараде

У периоду јануар-октобар 2018. године, просечна зарада исплаћена у Републици Србији износила је 68.132 динара и номинално је већа за 5,9 одсто од просечне зараде исплаћене у истом периоду 2017. године, док је реално била већа за 3,8 одсто.

Зараде, јануар – октобар 2018. (у РСД)

Извор: РЗС, прерачун Центар СААПП (ПКС).

Зараде (нето и бруто), према делатностима КД(2010), у периоду јануар-октобар 2017. и 2018. године

	Зараде (бруто)			Зараде без пореза и доприноса (нето)		
	Вредност, у РСД		Номинални индекс	Вредност, у РСД		Номинални индекс
	I-X 2017.	I-X 2018.	I-X 2018/ I-X 2017.	I-X 2017.	I-X 2018.	I-X 2018/ I-X 2017.
Република Србија	64.331	68.132	105,9	46.317	49.279	106,4
Пољопривредна производња, лов и пратеће услужне делатности	55.795	58.487	104,8	40.337	42.469	105,3
Рибарство и аквакултуре	53.533	56.268	105,1	38.731	40.977	105,8
Ветеринарске делатности	49.453	52.552	106,3	35.751	38.202	106,9

Извор: РЗС.

Спољна трговина

Укупна спољнотрговинска размена производа сточарског порекла у периоду јануар–новембар 2018. године износила је око милијарду евра, што је за 9,8 одсто више у односу на исти период 2017. године. Позитиван спољнотрговински биланс достигао је вредност од 141,3 млн евра. Извезено је меса, млечних производа, прерађевина, шећера, сточне хране, животињских уља и масти и других сточарских производа у вредности од 577,1 млн евра (повећање од 3,9 одсто у односу на исти период у 2017. години), са учешћем од 3,8 одсто у укупном извозу Републике Србије. Увоз наведених производа порастао је за 18,5 одсто, изражено у еврима, са уделом у укупном увозу Републике Србије од 2,2 одсто.

Структура извоза аграра, по СМТК, јануар-новембар 2018. године (у %)

Извор: РЗС, прерачун Центра СААП (ПКС).

Структура увоза аграра, по СМТК, јануар-новембар 2018. године (у %)

Извор: РЗС, прерачун Центра СААП (ПКС).

Најважнији извозни производи сточарског порекла, по СМТК, у периоду јануар-новембар 2018. години

Назив производа (СМТК)	у тонама	у млн евра
Производи за исхрану животиња	144.274	55,2
Уље од сунцокрета или шафранике, рафинисано	64.811	50,1
Храна за псе и мачке, за продају на мало	22.649	43,9
Уље од сунцокрета или шафранике, сирово	59.418	38,9
Сладолед, са или без додатка какаа	16.320	34,7
Кобасице и слични производи од меса или крви	9.947	31,3
Свеж (незрео) сир, укљ. и од сурутке, и урда	9.104	28,0
Сојино уље, сирово, и његове фракције	40.596	26,8
Говеда, осим чисте расе за приплод, жива	11.939	25,3
Месо говеђе без костију, свеже или расхлађено	4.098	20,0
Уљане погаче и остаци, од семена сунцокрета	116.275	18,7
Ост.сирове коже, говеђе, укљ.крупоне, трбушине	11.647	18,3
Резанци од шећерне репе; др. отпаци од шећера	104.224	15,5
Месо и изнутрице, од свиња, конзервисани	4.643	14,8
Сир остали	4.450	13,6

Извор: РЗС.

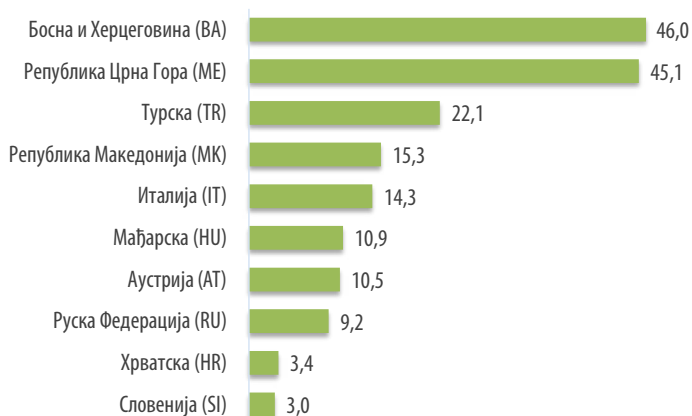
Најважнији увозни производи сточарског порекла, по СМТК, у периоду јануар-новембар 2018. години

Назив производа (СМТК)	у тонама	у млн евра
Месо свињско, смрзнуто	26.951	56,7
Производи за исхрану животиња	26.624	23,1
Уљане погаче и остали чврсти остаци, од соје	54.793	21,8
Храна за псе и мачке, за продају на мало	21.707	21,6
Свиње, осим чисте расе за приплод, живе	12.945	18,5
Ост. сирове коже, говеђе, укљ.крупоне, трбушине	20.637	16,9
Кобасице и слични производи од меса или крви	7.753	15,1
Ослићи, смрзнути	8.319	14,1
Сир остали	3.560	13,2
Салмониде, свеже или расхлађене	2.222	12,2
Туне, трупови и паламиде, целе или у комадима	4.093	12,0
Месо и изнутрице, од живине, конзервисани	3.824	11,4
Млеко и павлака са преко 1% до 6% масноће	22.992	10,4
Маслац и ост. масноће од млека; млечни намази	1.878	9,3
Живина исечена у комаде и отпаци, смрзнути	11.127	8,0

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

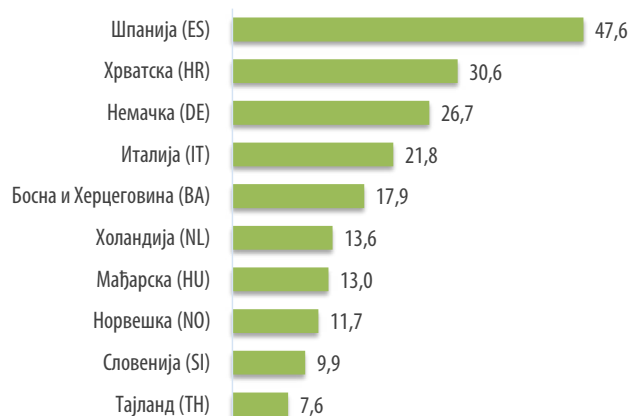

Извоз сточарских производа, по земљама, јануар- новембар 2018. (у млн евра)

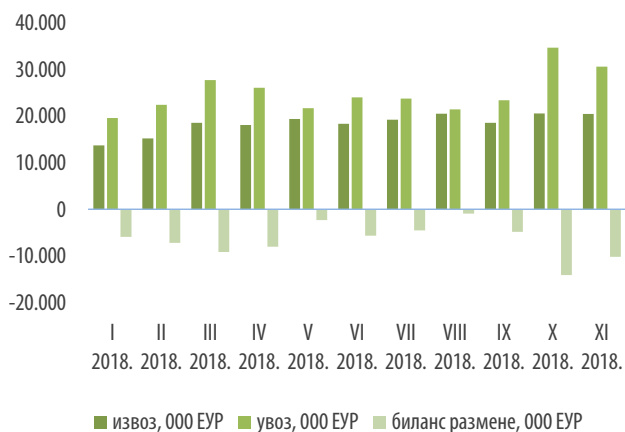
Извор: РЗС, прерачун ПКС.

Увоз сточарских производа, по земљама, јануар- новембар 2018. (у млн евра)

Извор: РЗС, прерачун ПКС.

Спољнотрговинска размена сточарских производа, месечни подаци (у хиљадама евра)

Извор: РЗС, прерачун ПКС.

Стране директне инвестиције

У прва три квартала 2018. године, укупан нето прилив СДИ у Републику Србију, по основу улагања нерезидената, износио је око две милијарде евра. У пољопривреди, шумарству и рибарству остварен је нето прилив СДИ по основу улагања нерезидената од 25,0 млн евра, док су у области осталих стручних, научних и техничких делатности и ветеринарској делатности износила 2,6 млн евра.

Структура нето прилива СДИ, по основу улагања нерезидената, Q1-Q3 2018. године (у %)

Извор: НБС (у складу са „Приручником за израду платног биланса и међународне инвестиционе позиције бр. 6, ММФ“).

Привредна активност - макроекономски осврт

Привреду Србије је у 2018. години карактерисала релативна макроекономска стабилност у погледу ниске и предвидиве инфлације, благог суфицита у области јавних финансија и последично опадајућег нивоа јавног дуга, уз стабилност финансијског система и пораст запослености. Главни извори раста у прошлој години су били пораст инвестиционе и личне потрошње, као и позитивна привредна ситуација у земљама Европске уније, главним спољнотрговинским партнерима. Основу за одржавање и даље убрзање привредне активности треба да омогући наставак структурних реформи, као и повећање производне активности у извозно оријентисаним привредним делатностима, посебно оним које носе већу додатну вредност.

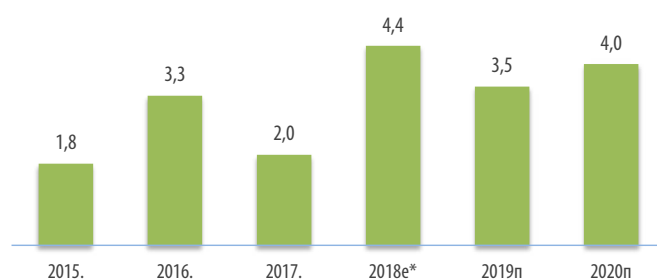
Према процени Републичког завода за статистику, привредна активност Србије мерена **стопом реалног раста бруто домаћег производа** у 2018. години износи 4,4 одсто, у односу на иницијално планираних 3,5 одсто. Процењено је да су **бруто инвестиције у основна средства** у 2018. години, у поређењу са претходном годином, оствариле реални раст од 9,1 одсто, а **пољопривредна производња** је остварила раст физичког обима од 16,3 одсто.

У 2019. години се очекује да стопа раста бруто домаћег производа буде 3,5 одсто, а са овом проценом се слаже и Међународни монетарни фонд као и друге релевантне међународне институције које прате економске перформансе по земљама. Међу бројним ризицима, који могу негативно утицати на пројекцију, издвајају се: пораст цене енергената и каматних стопа, интензивирање протекционистичких мера у међународној трговини, успоравање привредне активности у земљама кључним спољнотрговинским партнерима, политичке тензије и успоравање процеса евроинтеграција региона, као и неповољни климатски услови посебно у току пролећних и летњих месеци.

Укупна **индустријска производња** је повећана за 1,3 одсто у 2018. години у односу на 2017. годину. У сектору прерађивачке индустрије остварен је раст од 1,9 одсто, док је сектор снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизација порастао 1,2 одсто. Са друге стране, сектор рударства је забележио пад од 4,8 одсто.

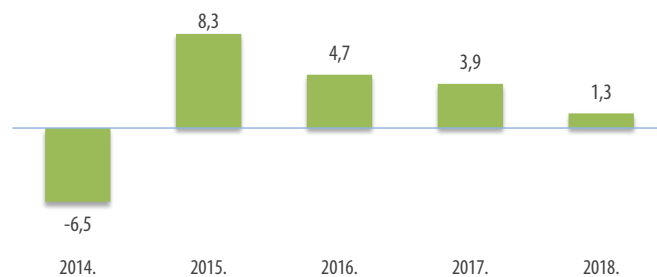
Народна банка Србије наставила је да подржава привредну активност у земљи одржавањем релативно ниске референтне каматне стопе која тренутно износи 3,0 одсто. Према процени аналитичара, на актуелну монетарну политику НБС утицали су ниски инфлаторни притисци и експанзивна монетарна политика Европске

Реални раст БДП (у %)

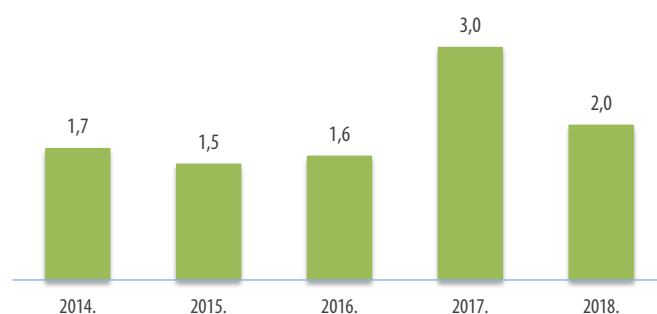
Извор: РЗС, МФ (Фискална стратегија за 2019. годину са пројекцијама за 2020. и 2021. годину).
(*Процена РЗС)

Индустријска производња (у %)

Извор: РЗС.

Потрошачке цене (у % у односу на исти месец претходне године)

Извор: РЗС.

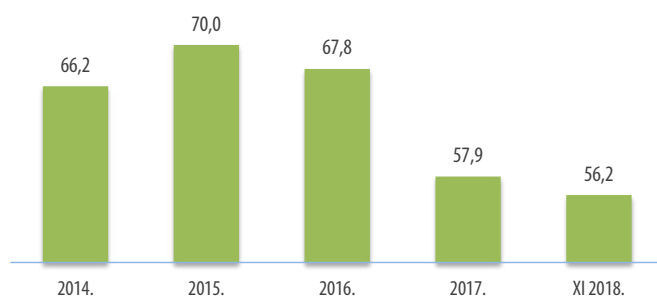
централне банке (референтна каматна стопа у еврозони се одржава на нули). **Међугодишња инфлација** је у децембру износила 2,0 одсто и у оквиру је циља Народне банке Србије који износи 3,0 одсто \pm 1,5 процентних поена, а у 2019. години се очекује да буде 2,3 одсто. Већина аналитичара сматра да у наредном периоду не би требало да дође до даљег смањења референтне каматне стопе, уз могућност благог пораста јер се очекује пораст инфлаторног притиска, као и евентуална промена у монетарној политици Европске централне банке.

Мере фискалне консолидације су оствариле позитиван резултат, изнад првобитне процене Међународног монетарног фонда. Према подацима Министарства финансија, у периоду јануар-октобар 2018. године остварен је **суфицит републичког буџета** у износу од 61,1 млрд динара. Наплаћени су приходи у износу од 973,5 млрд динара, док су расходи износили 912,3 млрд динара. Последично, јавни дуг је током 2018. године наставио да опада у односу на бруто домаћи производ и на крају новембра је износио 56,2 процената у поређењу са 57,9 одсто на крају 2017. године. Процењено је да је буџет у 2018. години био у суфициту 0,6 одсто БДП, а да се у 2019. години очекује благ дефицит од 0,5 одсто.

На позитивне макроекономске трендове реаговале су и агенције за оцену кредитног рејтинга које су током 2018. године потврдиле рејтинг Србије. Standard and Poor`s је проценио кредитни рејтинг на „BB“ са позитивним изгледом да у наредној години дође до унапређења. Агенција сматра да би наставак снажног раста, даље смањење јавног дуга и задржавање дефицита платног биланса у одрживим оквирима могли резултирати повећањем кредитног рејтинга Србије у наредном периоду. Fitch Ratings је потврдио кредитни рејтинг на „BB“ са стабилним изгледом, док агенција Moody`s у протеклој години није процењивала кредитни рејтинг Србије, па се он налази на нивоу из 2017. године, односно „Вa3“ са стабилним изгледом. Србија се значајно приближила инвестиционом нивоу кредитног рејтинга са циљем да се то оствари у средњем року. Агенције наводе као основу за даље унапређење кредитног рејтинга, очување макроекономске стабилности и резултата фискалне консолидације, структурне реформе (јавна предузећа, пореска управа, просвета и здравство), као и наставак процеса евроинтеграција.

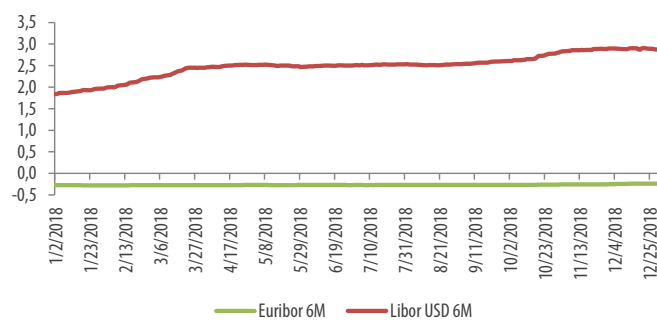
Србија је наставила регионално лидерство у привлачењу **страних директних инвестиција**, које су у 2017. години износиле 2,4 млрд евра, док су у 2018. години надмашиле пројекцију и према прелиминарним подацима Народне банке Србије износе 3,0 млрд евра. У периоду јануар-новембар 2018. године покривеност текућег дефицита страним директним инвестицијама износи 120,5 одсто. Прилив по основу страних директних инвестиција у 2019. години се очекује да буде око 2,6 млрд евра (5,7 одсто БДП) и требало би да буде више него довољно за покривање дефицита текућег рачуна платног биланса.

Јавни дуг Србије (централни ниво државе, у % БДП)

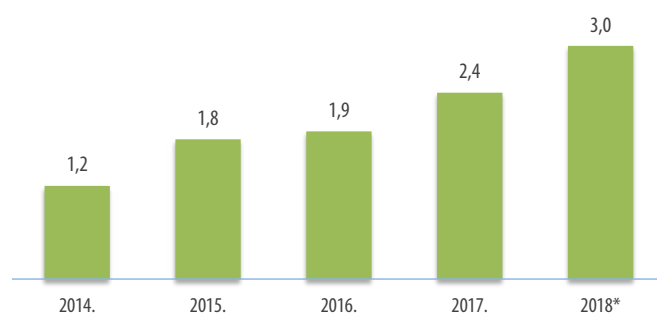
Извор: Министарство финансија.

Кретање каматних стопа у 2018. години

Извор: Bloomberg L.P.

Нето СДИ (у млрд евра)

Извор: НБС.
(*Прелиминарни подаци НБС)

Укупна **спољнотрговинска робна размена** Србије у 2018. години износила је 38,2 млрд евра што представља раст од 10,9 одсто у односу на прошлу годину. Извезено је робе у вредности од 16,3 млрд евра, што представља повећање од 8,1 одсто, док је увоз робе износио 21,9 млрд евра, што представља повећање од 13,0 одсто. Дефицит спољнотрговинске робне размене износи 5,6 млрд евра, чиме је покривеност увоза извозом опала на 74,3 одсто у односу на 77,5 одсто колико је покривеност износила прошле године. Пораст дефицита је последица релативно јаког динара у односу на кључне валуте, као и чињеница да привредни раст у значајној мери зависи од увоза материјала и производа за потребе инвестиционе активности и потрошње као компоненти бруто домаћег производа.

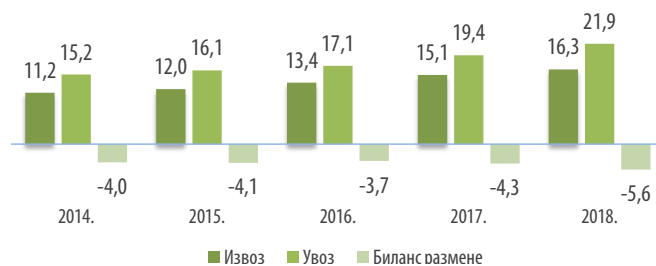
Значајан допринос одржавању релативно ниског дефицита текућег рачуна платног биланса даје **суфицит у трговини услугама** који је у првих десет месеци 2018. године износио 901,2 млн евра, у односу на 785,2 млн евра из истог периода прошле године (раст 14,8 одсто). **Дефицит текућег рачуна платног биланса** је према процени Народне банке Србије у 2018. години износио 5,2 одсто бруто домаћег производа, уз очекивање да се у 2019. години смањи на 5,0 одсто и остане на том нивоу у средњем року.

Према Анкети о радној снази, у трећем кварталу 2018. године број запослених износио је 2,9 милиона, а број незапослених 371,8 хиљада. **Стопа запослености** популације старости 15 и више година износила је 49,2 одсто, а **стопа незапослености** 11,3 одсто (у првом кварталу износила је 14,8 одсто, у другом 11,9 одсто). **Просечна бруто зарада** исплаћена у октобру 2018. године износила је 69.012 динара, док је **просечна нето зарада** износила 49.901 динара. У односу на исти месец претходне године, бруто зарада је реално већа за 5,2 одсто, док је нето зарада већа за 5,7 одсто.

Према подацима Народне банке Србије, међугодишња стопа раста кредитне активности у Србији је у новембру 2018. године износила 8,0 одсто (од тога становништву су већи за 12,2 одсто, а привреди 4,8 одсто). По искључењу ефекта отписа и продаје ненаплативих кредита (НПЛ), укупни кредити већи су за 11,8 одсто међугодишње, од чега кредити привреди за 11,0 одсто, а становништву за 13,4 одсто. Стабилност банкарског сектора у Србији је очувана и додатно ојачана, захваљујући мерама Народне банке Србије, а смањен је удео проблематичних кредита у укупним кредитима за 6,1 одсто (новембар 2018).

Динар, као национална валута, је у 2018. години чврсто задржао своју вредност у односу на евро чиме је постао једна од најстабилнијих валута у свету. Просечан **девизни курс** је износио 118,2716 динара за један евро, односно 100,2784 динара за један амерички долар. Народна банка наставља политику интервенција на девизном тржишту како би спречила веће дневне осцилације националне валуте.

Спољнотрговинска робна размена (у млрд евра)

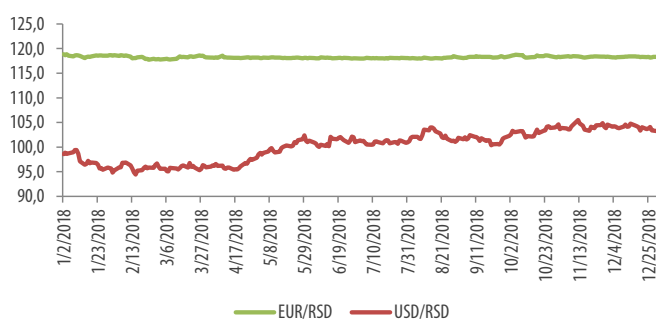
Извор: РЗС.

Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више година, према Анкети о радној снази (у %)

Извор: РЗС.

Кретање девизних курса у 2018. години

Извор: Bloomberg L.P.

Заступање интереса привреде – регулативе и иницијативе

Прописи објављени у претходном периоду

Сет подзаконских аката из области подстицајних мера – аграрна политика:

- Правилник о подстицајима за очување животињских генетичких ресурса, „Службени гласник РС”, бр. 83 од 20. септембра 2013. године, 35 од 17. априла 2015. године, 28 од 15. марта 2016. године, 44 од 8. јуна 2018. године - др. закон, 104 од 28. децембра 2018. године;
- Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла, „Службени гласник РС”, бр. 26 од 20. марта 2017. године, 20 од 16. марта 2018. године, 34 од 4. маја 2018. године, 44 од 8. јуна 2018. године - др. закон, 104 од 28. децембра 2018. године;
- Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за тов јунади, тов свиња, тов јагњади и тов јаради, „Службени гласник РС”, број 104 од 28. децембра 2018. године;
- Правилник о условима у погледу објеката и опреме које морају испуњавати одгајивачке организације и организације са посебним овлашћењима, као и о условима у погледу стручног кадра које морају испуњавати организације са посебним овлашћењима, „Службени гласник РС”, бр. 103 од 11. децембра 2009. године, 104 од 28. децембра 2018. године.

Недоумице у вези са спровођењем добре праксе декларисања хране пореклом од животиња, са одговорима:

- Да ли је довољно да на декларацији полупроизвода од меса буде изражен проценат по врстама животиње или се мора наводити и категорија меса по врстама животиње?
- Одговор: На основу важећег правилника о уситњеном месу, полупроизводима и производима од меса, за полупроизводе није потребно наводити категорију меса, довољно је навести врсту и процентуалну заступљеност у композицији производа.
- Да ли се мора наводити и датум производње уколико декларација садржи „Најбоље употребити до датума означеног на амбалажи“?
- Одговор: Рок трајања хране је датум до којег храна задржава своја карактеристична својства при одговарајућем чувању и складиштењу. Рок трајања наводи се речима: 1) „Најбоље употребити до... ” - када датум укључује ознаку дана (наводи се датум или податак о томе где се датум налази на амбалажи); 2) „Најбоље употребити до краја . . . ” - у осталим случајевима (наводи се датум или податак о томе где се датум налази на амбалажи). Изузетно рок трајања хране која је са микробиолошког становишта брзо кварљива и која после краћег временског периода може да представља непосредну опасност за здравље људи наводи се речима: „употребљиво до . . . ” после чега се наводи датум или податак о томе где се датум налази на амбалажи. У том случају датум производње се не мора наводити.
- Правилник о измени правилника о међународној потврди (сретификату) о улову и листи производа рибарства за које нису потребне међународне потврде (сертификати) о улову („Службеном гласнику РС”, број 98/18 од 14. децембра 2018. године).

Радне групе

Радна група за израду Правилника о квалитету риба, ракова, шкољки и пужева и њихових производа

Управа за ветерину организовала је први састанак Радне групе за израду Правилника о квалитету риба, ракова, шкољки и пужева и њихових производа. На Радној групи која се састала 24. децембра 2018. године били су присутни представници компанија које се баве прерадом и увозом рибе, представници научних институција, института и факултета и Привредне коморе Србије. Приступљено је изменама Правилника о квалитету риба, ракова, шкољки и пужева и њихових производа. Рад на измени наставља се после 14. фебруара 2019. године.

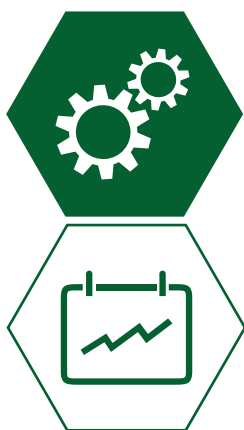

У фокусу

Отварање прве лабораторије за испитивање аутентичности меда са SRPS ISO/IEC 17025:2006:

У Привредној комори Србије 5. децембра 2018. године одржана је Групација за пчеларство и производњу меда на тему Актуелна ситуација у пчеларству. Том приликом представљена је „ИноваЛаб“ – Лабораторија за испитивање аутентичности хране, Иновационог центра, Хемијског факултета из Београда, која је акредитована од стране Акредитационог тела Србије у складу са захтевима стандарда СРПС ИСО/ИЕЦ 17025:2006: „ИноваЛаб“ – Лабораторија за испитивање аутентичности хране функционише као засебна целина у оквиру Иновационог центра Хемијског факултета у Београду. Проистекла је из научноистраживачких и иновационих пројеката у области развоја аналитичких и статистичких поступака за проверу аутентичности ботаничког и географског порекла пре свега меда и других пчелињих производа, вина, али и осталих прехранбених производа. „ИноваЛаб“ је модерна аналитичка лабораторија која окупља високостручни кадар и опрему савремене технологије. „ИноваЛаб“ се, пре свега, ослања на огромно искуство у научноистраживачком и иновативном раду у области аналитичке хемије и хемије хране, познавање разноврсних аналитичких и статистичких метода, доступност најновије научне и стручне литературе, као и значајну међународну сарадњу са експертима из области анализе хране. „ИноваЛаб“ успешно сарађује са многим високообразовним и научним институцијама, лабораторијама и другим привредним организацијама из земље и окружења, међу којима се издвајају Пољопривредни и Биолошки факултет Универзитета у Београду, Центар за испитивање намирница, Београд, Савез пчеларских организација Србије, Медицински факултет Свеучилишта у Ријеци, Прехрамбено-технолошки факултет Свеучилишта у Осијеку. Тим „ИноваЛаб“ чине високо компетентни хемичари највиших академских и стручних образовања и звања, запослени као наставници и сарадници Хемијског факултета Универзитета у Београду и Иновационог центра Хемијског факултета у Београду, који имају дугогодишње искуство у аналитичкој пракси, истраживачкој и иновативној делатности. Тренутни обим акредитације „ИноваЛаб“ обухвата: одређивање основних физичко-хемијских параметара квалитета меда (влага, електрична поводљивост, слободна киселост, активност дијастазе, садржај ХМФ-а), одређивање садржаја појединачних шећера у меду, одређивање шећера Ц-4 биљака у меду на основу односа стабилних изотопа угљеника (13Ц/12Ц), одређивање релативног односа стабилних изотопа кисеоника (18О/16О) у води вина. Отварање ове лабораторије је од велике важности али је неопходно да Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде именује референтну лабораторију и на тај начин спречи фалсификаторе меда да као такви наступају на тржишту и доводе у заблуду купце меда.

Подршка привреди

Програми подршке пословању привреде

ПОДСТИЦАЈИ РАДИ ПРИВЛАЧЕЊА ДИРЕКТНИХ УЛАГАЊА

У складу са Законом о улагањима, у јануару 2019. године донета је **Уредба о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања у области производње прехранбених производа** („Сл. гласник РС“, број 1/19).

Право на учествовање у поступку доделе средстава имају улагачи који пријаве инвестиционе пројекте у области производње прехранбених производа, а који се пре почетка реализације инвестиционог пројекта пријаве за доделу средстава, при чему производња прехранбених производа обухвата прераду производа пољопривреде, шумарства и рибарства ради добијања хране за људе или животиње, а укључена је и производња различитих међуфазних производа.

Изузетно, за делатности које се сматрају трговином на мало производима произвођача који поседују своје радње (нпр. оне које се обављају у пекарама, посластичарницама или месарама које продају своје производе) **не могу се доделити** подстицаји, у смислу Уредбе.

Средства могу бити додељена само **под следећим условима:**

1. да се инвестиција одржи на истој локацији у јединици локалне самоуправе у којој се реализује улагање, најмање 5 година након реализације пројекта за велике привредне субјекте, односно најмање 3 године за мале и средње привредне субјекте,
2. да се достигнути број запослених након реализације инвестиционог пројекта не смањује у периоду 5 година за велике привредне субјекте, односно 3 године за мале и средње привредне субјекте,
3. корисник средстава је дужан да сваком запосленом редовно исплаћује основну зараду најмање у висини 120% минималне зараде,
4. рок за реализацију инвестиционог пројекта и отварање нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом је три године од дана закључења уговора о додели средстава подстицаја, а који се након закључења може продужити највише на пет година,
5. укупан износ средстава која се могу доделити у складу са овом уредбом и других подстицаја одређује се у апсолутном износу, при чему не сме да пређе горњу границу до које је дозвољено доделити укупан износ државне помоћи у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи.

Врста и висина средстава која могу бити додељена за инвестиције

Корисник средстава дужан је да обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или из других извора, који не садрже државну помоћ.

Максимална висина средстава која може бити додељена за инвестиционе пројекте:

- ВЕЛИКИМ привредним субјектима до 50% оправданих трошкова,
- СРЕДЊИМ привредним субјектима до 60% оправданих трошкова,
- МАЛИМ привредним субјектима до 70% оправданих трошкова.

У сектору прехранбене индустрије средства се могу доделити за инвестиционе пројекте у области производње прехранбених производа, чија је минимална вредност 2.000.000 евра и којима се обезбеђује запошљавање најмање 30 нових запослених, према следећој скали:

Ниво развијености општине (група јединице локалне самоуправе)	Подстицаји за оправдане трошкове двогодишњих бруто зарада	Додатак на висину улагања у основна средства
I	20%, максимум 3.000 € по новоотвореном радном месту	20% за улагања до 20 млн евра за улагања од 20 до 40 млн евра додатних 10% за улагања преко 40 млн евра додатних 5%
II	25%, максимум 4.000 € по новоотвореном радном месту	
III	30%, максимум 5.000 € по новоотвореном радном месту	
IV	35%, максимум 6.000 € по новоотвореном радном месту	
девастирана подручја	40%, максимум 7.000 € по новоотвореном радном месту	

Критеријуми за стручну анализу инвестиционих пројекта:

- 1) референце улагача
- 2) проценат незапослених лица чије квалификације одговарају делатности улагача
- 3) број висококвалификованих лица који се запошљавају реализацијом инвестиционог пројекта
- 4) висина и врста улагања
- 5) технолошки ниво делатности која је предмет улагања
- 6) претходна сарадња са добављачима и планирани удео домаћих добављача
- 7) ефекти инвестиције на запослене
- 8) претходни и планирани обим међународног и укупног промета
- 9) финансијско-тржишна оцена инвестиционог пројекта

Поступак пријаве за доделу средстава

Инвеститор може доставити Развојној агенцији Србије (РАС) писмо о намерама о реализацији инвестиционог пројекта које садржи, између осталог, податке о делатности, планираној висини улагања и броју нових радних места. На основу ових података, РАС доставља инвеститору обавештење о могућем нивоу подстицаја. Ово обавештење је правно необавезујуће и садржи информацију да о додели и висини средстава одлучује Савет након утврђивања свих услова за доделу средстава. На основу података из писма о намерама, РАС доставља улагачу обавештење о могућем нивоу подстицаја, остављајући му рок од 30 дана да се изјасни. Ако РАС утврди да се ради о инвестиционом пројекту од посебног значаја уз достављање улагачу обавештења, РАС обавештава министарство надлежно за послове привреде и Савет о постојању пројекта од посебног значаја.

Улагач који намерава да реализује улагање треба да поднесе пријаву за доделу средстава на прописаном обрасцу, на српском језику ради утврђивања испуњености услова за доделу средстава, без претходног достављања Писма о намерама или након пријема обавештења о могућем нивоу подстицаја. На основу пријаве за доделу средстава, РАС врши стручну анализу инвестиционог пројекта и обавештава улагача о висини подстицаја које ће предложити Савету и доставља му нацрт уговора о додели средстава подстицаја. Стручна анализа инвестиционог пројекта садржи анализу могућег износа средстава.

За додатне информације контактирајте **Центар за подршку инвестицијама и ЈПП ПКС** путем телефона **011 / 41 49 444** или нам пишите на имејл: investicije@pks.rs.

Додатне информације о актуелним програмима подршке пронаћи ћете на интернет странама:

[Развојне агенције Србије \(РАС\)](#)

[Фонда за развој](#)

[Министарства привреде](#)

[Агенције за осигурање и финансирање извоза](#)

[Националне служба за запошљавање](#)

Најбржи пут до инопартнера - ЕЕН мрежа

Привредна комора Србије је члан [Европске мреже предузетништва](#) и координатор Конзорцијума ЕЕН мреже у Србији. Услуге ЕЕН мреже су превасходно намењене малим и средњим предузећима као сервис када је у питању интернационализација пословања. Европска мрежа предузетништва има за циљ да предузећа лакше и брже пронађу партнере у иностранству кроз бесплатне услуге претраге [Базе пословне сарадње](#) и учешћа на међународним [пословним сусретима и пословним мисијама](#).

ЕЕН вести

ЕЕН мрежа кључни инструмент унапређења конкурентности малих и средњих предузећа у Европи
Европска мрежа предузетништва (ЕЕН) је кључни инструмент стратегије ЕУ за подизање конкурентности малих и средњих предузећа у Европи. Циљ ЕЕН је отварање врата и пружање могућности малим и средњим предузећима за учешће у пословним сусретима и мисијама, помоћ приликом трансфера технологија у области заштите интелектуалне својине, развоја истраживачких пројеката, подршка у тумачењу и примени прописа, до могућности коришћења програма и фондова ЕУ. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Доношење програма економских реформи у дијалогу са привредом

Привредна комора Србије и Министарство финансија су у децембру 2018. године организовали презентацију Програма економских реформи и прелиминарне листе структурних реформи 2019-2021. које ће допринети даљем унапређењу привредног амбијента и стварању повољнијих услова за лакше, боље, ефикасније, транспарентније и, уз мање трошкове, конкурентније пословање домаћих компанија. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Више новца за привреднике Западног Балкана

Коморски инвестициони форум западнобалканске шесторке је у децембру 2018. године у Луксембургу примљен у Саветодавну групу Платформе Фонда за развој предузећа и иновација (ПАГ ЕДИФ), а привреду Западног Балкана у Управном одбору овог европског фонда представља Марко Чадеж, председник Привредне коморе Србије и председник Управног одбора КИФ. Коморе региона ће тако бити на извору информација о могућностима финансирања привреде из овог фонда. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Поглавље 27 - Специфични планови имплементације директива у сектору отпада

У организацији Министарства заштите животне средине и Привредне коморе Србије, у оквиру пројекта „Даља имплементација Стратегије за апроксимацију у области животне средине – ЕАС“, који финансира Европска унија, одржан је информативни скуп "Поглавље 27: Статус преговарачке позиције и Специфични планови имплементације директива у сектору отпада".

Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

За додатне информације контактирајте **Центар за ЕУ интеграције ПКС** путем телефона **011 / 33 00 928** или нам пишите на имејл: eu@pks.rs.

СЕ знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности вашег производа

Портал „СЕ знак“

На [порталу „СЕ знак“](#) у оквиру „Базе знања“, корисник може да пронађе текстове и документа свих 24 директива новог приступа, текстове одговарајућих српских правилника, спискове пратећих хармонизованих стандарда, поступке оцењивања усаглашености за све групе производа, као и контакте надлежних институција, водиче и бројне друге информације. Посебна вредност „Базе знања“ је што она **садржи све потребне информације, документа, податке и инструкције о условима и поступцима за долазак до СЕ знака и Српског знака усаглашености**, ради извоза и/или пласмана производа на домаће тржиште.

On-line апликација „Провера безбедности производа“

On-line [упитник за СЕ знак и Српски знак усаглашености](#) служи да се **брзом и једноставном провером** процени да ли одређени производ подлеже СЕ означавању и/или означавању Српским знаком усаглашености.

Коришћењем ове апликације привредник/предузетник може значајно уштедети време и новац за припрему документације, прибављање потребних исправа о усаглашености, претрагу података и информација о надлежним институцијама, проналазак одговарајућег техничког прописа, и друго.

Као резултат чекирања апликације, добија се интегрални извештај који садржи: листу прописа који се потенцијално примењују на дати производ, линкове ка текстовима директива или српским правилницима, линкове ка листи хармонизованих (СРПС) стандарда који прате ове прописе, листу нотификованих/именованих тела за оцену усаглашености (у земљи или иностранству), као и листу контаката у надлежним министарствима и институцијама за сваки појединачни пропис.

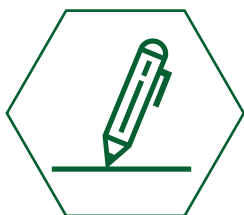
е-Водичи и е-Брошуре

[Брошура „СЕ знак - пасош за производе“](#) даје сажети преглед 24 директиве, њихов предмет и подручје примене за конкретне групе производа, изузећа, као и инструкције у 12 корака како доћи до СЕ знака или Српског знака усаглашености.

[Брошура „Водич за безбедност машина“](#) представља сажето упутство малим и средњим привредним друштвима о чему све треба да воде рачуна приликом пројектовања, производње и пласмана својих производа на које се односи Директива о безбедности машина (2006/42/ЕС).

За све додатне информације о производима који подлежу СЕ означавању и попуњавање упитника којим можете проверити да ли се на ваш производ односи одређена ЕУ Директива заснована на новом приступу и/или одговарајући домаћи пропис посетите следећи линк: [СЕ знак](#) или нам пишите на имејл: CE_znak@pks.rs.

Едукација

Центар за едукацију и стручно образовање (ЦЕСО) Привредне коморе Србије привредницима омогућава савремену и континуирану пословну едукацију. Унапређење постојећих и стицање нових знања, вештина и компетенција, као и непрекидан лични и професионални развој, део су мисије ЦЕСО у афирмисању концепта целоживотног учења. Програми семинара и едукација се могу преузети на следећем линку: [ПКС едукација*](#).

* Линк: www.pks.eduacija.

Методолошке напомене

Удружење за сточарство обухвата следеће групе делатности према КД(2010): узгој музних крава, узгој других говеда и бивола, узгој коња и других копитара, узгој оваца и коза, узгој свиња, узгој живине, узгој осталих животиња, мешовита пољопривредна производња, помоћне делатности у узгоју животиња, лов, траперство и одговарајуће услужне делатности, слатководни риболов, слатководне аквакултуре и ветеринарска делатност.

Приказивање података по делатностима врши се у складу са Уредбом о класификацији делатности („Службени гласник РС“, број 54/10).

Републички завод за статистику почев од 2018. године просечне зараде рачуна на основу података из евиденције Пореске управе. Истраживање о зарадама заснива се на подацима из обрасца Пореске пријаве за порез по одбитку (образац ППП-ПД). Просечне зараде израчунавају се на основу износа обрачунатих зарада за извештајни месец и броја запослених који је изражен еквивалентом пуног радног времена (full-time equivalent – FTE). Обухваћене су све категорије запослених за које су послодавци, тј. пословни субјекти, Пореској управи доставили електронски попуњен образац пореске пријаве ППП-ПД са обрачунатим зарадама. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Под појмом запослени подразумевају се лица која имају формално правни уговор о запослењу, односно заснован радни однос са послодавцем, на одређено или неодређено време; лица која раде ван радног односа, на основу уговора о делу или на основу уговора о обављању привремених и повремених послова; лица која обављају самосталне делатности или су оснивачи привредних друштава или предузетничких радњи; као и лица која обављају пољопривредне делатности, а налазе се у евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања. Истраживање о регистрованој запослености заснива се на комбиновању података Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) и Статистичког пословног регистра (СПР). Подаци о обвезницима плаћања доприноса обавезног социјалног осигурања и осигураницима, по основу рада, добијају се од ЦРОСО. Подаци о пословним субјектима и њиховим основним обележјима добијају се од СПР. Дистрибуција запослених по делатностима, у оквиру пословног субјекта, врши се према структурама које су формиране на основу података о локалним јединицама.

Неке вредности, приказане у билтену, заокружене су на милионе или милијарде, са једним децималним местом, стога укупне вредности (сумари) се не слажу увек са збиром појединачних података, с обзиром на то да су коришћени незаокружени бројеви (што даје прецизније податке).

Коришћене скраћенице

БДП – Бруто домаћи производ, БДВ – Бруто додата вредност, СДИ – Стране директне инвестиције, КД (2010) – Класификација делатности, СМТК – Стандардна међународна трговинска класификација, ПДВ – Порез на додату вредност, Ø – Просек периода, АРС – Анкета о радној снази, ЕУ (28) – Европска унија коју чини 28 држава чланица, ЦЕФТА – Централноевропски споразум о слободној трговини, ЗНД – Заједница независних држава, RSD – Српски динар, EUR – Евро, USD – Амерички долар

Извори података: Републички завод за статистику (РЗС), Народна банка Србије (НБС), Агенција за привредне регистре (АПР), Привредна комора Србије (ПКС), Управа царина (УЦ), Министарство финансија (МФ), Пореска управа (ПУ), Завод за статистику Европске уније (Eurostat), Чикашка продуктна берза (СМЕ), Bloomberg L.P, Међународни трговински центар (ICT TradeMap), Европска централна банка (ЕЦБ), Међународни монетарни фонд (ММФ).

Девизни курсеви: Сви прерачуни у билтену су извршени према следећим просечним средњим курсевима Народне банке Србије:

Период:	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
EUR/RSD	113,1277	113,1369	117,3060	120,7328	123,1179	121,3367	118,2716
USD/RSD	88,1169	85,1730	88,5408	108,8543	111,2903	107,4987	100,2784

Извор: НБС.

Одрицање од одговорности: Подаци су подложни изменама у складу са променама званичних извора података. Информације у овом извештају су дате у сврху општег информисања и не могу бити замена за економски савет, нити се њиховим објављивањем ствара било каква обавеза за Привредну комору Србије. Умножавање и дистрибуирање билтена и делова дозвољено је уколико се наведе извор и копија достави Привредној комори Србије на: analitika@pks.rs.

Удружење за сточарство и прераду сточарских производа

У оквиру Удружења за сточарство и прераду сточарских производа, које је основано у августу 2016. године, активно је 12 пословно интересних групација, чији су чланови привредна друштва груписана по шифрама делатности:

1. Групација за рибарство
2. Групација за пчеларство и производњу меда
3. Групација произвођача живинског меса и јаја
4. Групација за крзнашице и куниће
5. Групација ветеринарских служби при привредним субјектима који се баве сточарском производњом
6. Групација млекарске индустрије - произвођачи и прерађивачи млека
7. Групација кланичне индустрије - производња, обрада и конзервација меса и производа од меса
8. Групација за сточарску производњу и прераду сточарских производа (говедарство, свињарство, овчарство и козарство)
9. Групација за носилаце дозвола и дистрибутере ветеринарских лекова
10. Групације индустрије споредних производа животињског порекла
11. Групације центара за производњу, репродукцију и дистрибуцију семена домаћих животиња
12. Групација произвођача хране за животиње

На Седници Одбора Удружења за сточарство и прераду сточарских производа, инициране су и дати предлози за формирање посебних групација из области говедарства, свињарства, овчарства и козарства. Раздвајање Групације за сточарску производњу и прераду сточарских производа, на наведене области примарног сточарства, има за циљ да окупи постојећа удружења примарних произвођача и унапреди:

- Преговарачку моћ са прерађивачком индустријом (пр. политика формирања цене и услови плаћања),
- Сарадњу са надлежним министарством, креаторима мера које треба да доведу до усвајања Закона о уређењу тржишта пољопривредних и прехранбених производа.

Активности Удружења за сточарство и прераду сточарских производа обухвата: креирање повољног амбијента у оквиру области из делокруга рада чланица Удружења; заступање интереса чланица у оквиру сарадње са државним органима и институцијама у областима које покрива делокруг рада Удружења; прикупљање и обрада аналитичких података и показатеља о уделу сточарства на националном и међународном нивоу; активно учешће у стварању амбијента за актуелне процесе интеграције у европско и светско тржиште, уз праћење Преговарачких поглавља 11, 12 и 13; учешће и организовање стручних скупова на којима се расправљају актуелне теме из делокруга рада чланица Удружења; повезивање са сродним асоцијацијама у иностранству (успешна сарадња са Европском асоцијацијом трговаца живим животињама и месом - UECEV и Европском Асоцијацијом произвођача хране за животиње - FEFAC); учешће у пословима јавних овлашћења поверених Комори, из надлежности Удружења.

Контакт

Привредна комора Србије
Ресавска 13-15
11000 Београд

T: 0800 808 809

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora

Удружење за сточарство и
прераду сточарских производа
Ненад Будимовић, секретар

T: (+381 11) 33 04 525

E: stocarstvo@pks.rs
poljoprivreda@pks.rs

УДРУЖЕЊЕ ЗА
СТОЧАРСТВО И
ПРЕРАДУ СТОЧАРСКИХ
ПРОИЗВОДА

ОДБОР УДРУЖЕЊА
ЗА СТОЧАРСТВО И
ПРЕРАДУ СТОЧАРСКИХ
ПРОИЗВОДА

ПКС УСЛУГЕ

(usluge.pks.rs)

ДИГИТАЛНЕ „е-УСЛУГЕ ПКС“ уштедите време - електронске услуге Привредне коморе Србије	ТИР И АТА КАРНЕТИ ваш пасош за робу – уштедите време и новац	БЕСПЛАТНЕ УСЛУГЕ вама на услузи потпуно бесплатно
ПРИВРЕДНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ управљајте вашим бизнисом уз помоћ правих информација и спремно одговорите на нове изазове	МЕЂУНАРОДНО ПОСЛОВАЊЕ / ИНОТРЖИШТА проширите свој бизнис на међународно тржиште и повежите се са пословним партнерима у земљи и иностранству	ЕДУКАЦИЈА семинари и обуке за вас – слушамо ваше потребе
ЗАПОЧНИТЕ БИЗНИС информишите се брзо и једноставно, решите недоумице, покрените ваш бизнис и управљајте растом	РЕШАВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ СПОРОВА решите привредни спор без одласка на Суд	ДРУГЕ УСЛУГЕ ПКС публикације, оглашавање у издањима ПКС, резервација сала и остале услуге ПКС

ПКС еБилтени се објављују тромесечно и дистрибуирају свим чланицама ПКС, у складу са организацијом рада стручних служби Привредне коморе Србије. Оглашавање у ПКС еБилтенима и достављање материјала уз податке о фирми (назив предузећа, адреса, контакт телефон и ПИБ) могуће је путем имејлова: analitika@pks.rs или bis@pks.rs, као и позивом на број **0800 808 809**. Понуда за оглашавање у ПКС еБилтену ће вам бити достављена мејлом. Више информација на страни: www.pks.rs/oglasavanjePKSeBilten.